

Soki má rád přírodu

Znáš sokoly stěhovavé?
Patří mezi ptáky dravé.
Letí střemhlav dokonale,
v letu loví ptáky malé.

” **Ahoj kamarádi,**

tak jsme se vrátili ze zimních toulek po kraji. Nastal čas hnízdění. Byly ale doby, kdy jste nás v Čechách vidět nemohli. Vrátili jsme se zpátky k vám po více jak 30 letech.

1 **Věděli byste, co bylo hlavní příčinou našeho vymizení?**

- a Jedovaté látky na poli
- b Sloupy elektrického vedení
- c Naši přirození nepřátelé – kuny, výři
- d Horolezci

” Ted' už nás hnízdí v Čechách docela dost.

2 **Dovedli byste odhadnout, kolik párů v Čechách v současnosti hnízdí?**

0-30

40-60

70-90

100-120

a

b

c

d

Pro jednu chráněnou krajinnou oblast v ČR jsme se stali symbolem a při vytváření znaku nás umístili do jeho centra. Nejenom tím, že dovedeme létat střemhlav a jsme skutečnými leteckými akrobaty, ale hlavně proto, že jsme využívali zdejší krajinu k hnízdění. Poradím ti, že se jedná o naši první chráněnou krajinnou oblast, kterou v ČR máme.

3 Která chráněná krajinná oblast nás má ve svém znaku?

Labské pískovce	Český ráj	Broumovsko	Český kras
a	b	c	d

Protože jsem dlouho v ČR nežil, zařadili mě odborníci mezi zvláště chráněné organismy. V ČR se vzácní živočichové, rostliny a houby rozdělují podle míry ohrožení do tří skupin.

4 Věděli byste, jak moc jsem chráněný? Do kterého stupně ochrany mě zařadili?

Ohrožený	Silně ohrožený	Kriticky ohrožený
a	b	c

Víte, co to znamená?

5 Kdyby mi někdo schválně ublížil a já potom zahynul, zkuste odhadnout, jaký trest by mohl dostat.

a Musel by za trest sbírat ve městě odpadky.	b Musel by zaplatit pokutu ve výši 5 000 Kč.
c Byl by až 1 rok zavřený ve vězení.	d Musel by se veřejně omluvit.

V posledních letech ovlivňuje náš život i změna klimatu. Trvalo dlouho, než vědci přesvědčili politiky, aby uvěřili, že za změnu klimatu může především člověk.

6 Víte, co znamená slovo klima? Najděte vyškrtáváním nevyhovujících písmen české slovo, které má stejný význam.

A B P C D O E F D G H N I J E K L B M N Í O P

Změna klimatu může negativně ovlivnit i naše hnízdění. Vlivem oteplení bychom měli mláďata dřív.

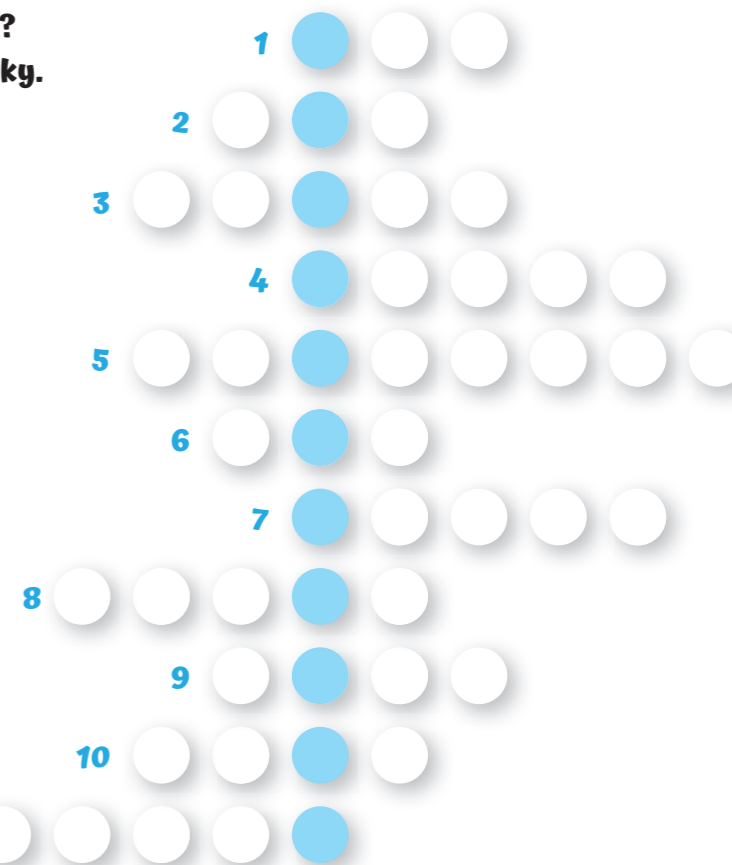
7 Co by způsobilo posunutí hnízdění o dva týdny dopředu?

- a Zima nás odradí od hnízdění
- b Nedostatek potravy a hynutí mláďat
- c Prudké deště nám vyplaví hnízdo

8 Co je důsledkem klimatických změn? Odpověď zjistíš v tajence doplňovačky.

- 1 Vodní živočich s klepety
- 2 Malá vodní nádrž v krajině
- 3 Zimní spáč, známý boleslavský hlodavec
- 4 Nejčastější potrava králíků
- 5 Kytička, která má klíč k jaru
- 6 Bez stromů by ho nebylo
- 7 Vodní tok, řeka to ale není
- 8 Proč bychom se báli na Prachovské...
- 9 Životodárná tekutina
- 10 Pohání plachetnice
- 11 Ledové hrudky i tradiční potravina

Tajenka:

9 Jak se může změna klimatu projevovat? Vyberte, které 4 jevy souvisejí se změnou klimatu:

- a) dlouhotrvající sucho, b) sněhová přehánka, c) přivalové deště, d) prudké bouře a vichřice, e) kroupy, f) déšť, g) velké výkyvy počasí

Vědci zjistili, že změna klimatu může ovlivnit i můj vzhled.

10 Jak si myslíte, že budu podle vědců vypadat třeba za 40 let?

a Budu menší a budu mít větší křídla	b Budu větší a budu mít menší křídla
c Budu menší a budu mít menší křídla	d Budu větší a budu mít větší křídla

Náš domov je naše hnízdo. Tam vychováváme mladé a k němu se každý rok vracíme. Ale jak naše hnízdo vlastně vypadá?

11 Co myslíte, jací jsme stavitelé?

- a Jsme pečliví stavitelé a postavíme pokaždé výstavní hnízdo
- b Stavbě hnízda zas až tak moc nedáme, ale přesto se máme čím chlubit
- c Hnízdo si sami nestavíme
- d Jsme moderní, hnízdění jsme se vzdali, už si jen užíváme života

12 Víte, kde v naší přírodě hnízdíme? Vybereme si nejraději:

skálu

a

rybník

b

strom

c

křoviny

d

V minulosti jste nám spíše ubližovali, ale dnes se nám snažíte pomáhat. Třeba ve městech při hnízdění.

13 Zaslouhou Vás, lidí, hnízdím i v Mladé Boleslavi. Víte kde?

a Hradní věž

b Balkon paneláku

c Komín v průmyslovém areálu

d Věž staroměstské radnice

Náročná péče o mláďata mě stojí spoustu energie. Proto musím sobě i mláďatům zajistit dost potravy. Není to jednoduché, ale lovit umím skvěle.

14 Co je moji nejčastější potravou ve městech?

vlaštovka

a

kachna

b

králík

c

holub

d

Ve volné přírodě jsou potravní vztahy ale složitější než ve městě. Nabídka potravy je pro nás sice pestřejší, ale stojí nás víc úsilí ji získat.

15 Seřad'te následující organismy podle toho, kdo koho jí. Vždy vlevo bude potrava a vpravo ten, kdo ji pojídá. Sestavíte tak potravní řetězec.

a) vrána, b) pampeliška, c) sokol, d) slímák

1)

→ 2)

→ 3)

→ 4)

16 Napište v několika větách, proč jsem pro přírodu a člověka důležitý.

.....

.....

.....

.....

Vytvořila: ZO ČSOP Klenice, Zalužanská 1276, 293 01 Mladá Boleslav
tel.: 605 000 577, e-mail: info@csopklenice.cz, www.csopklenice.cz
Pro: ŠKO-ENERGO, s.r.o., www.sko-energo.cz
Autorky: Milada Vrbová, Ing. Ivana Řípková, báseň v úvodu: Zuzana Pospíšilová
Odborný konzultant: Mgr. Václav Beran
Ilustrace a grafické zpracování: MgA. Lukáš Řípa

